

INSTITUTO GALEGO
DE PROMOCIÓN
ECONÓMICA

INFORME

INDUSTRIA AUTOMOTRIZ

ESTADOS UNIDOS

Antena Igape Miami - Decembro 2023

ÍNDICE

1. INFORMACIÓN XERAL SOBRE ESTADOS UNIDOS	3
2. A INDUSTRIA AUTOMOTRIZ EN ESTADOS UNIDOS	4
2.1 Situación xeral do mercado	4
2.2 Empresas destacadas	10
2.3 Mercados principais	12
3. A INDUSTRIA AUTOMOTRIZ EN GALICIA E ESPAÑA	15
3.1 Situación xeral do mercado en España	15
3.2 Situación xeral do mercado en Galicia	19
3.3 Oportunidades para a industria galega	21
3.4 As vantaxes da industria automotriz española	23
3.5 Impedimentos á internacionalización das compañías galegas	23
4. CANLES DE DISTRIBUCIÓN	25
4.1 Importadores, distribuidores e axentes	25
4.2 Venda directa e canle online	27
5. ASPECTOS REGULATORIOS MÁIS IMPORTANTES DA IMPORTACIÓN DE PRODUTOS PARA A INDUSTRIA AUTOMOTRIZ EN ESTADOS UNIDOS	27
5.1 Regulación e aranceis	27
5.2 Regulación da NHTSA	29
5.3 Documentación	31
5.4 Formas de pago	31
5.5 Incentivos fiscais	31
6. OUTRA INFORMACIÓN DE INTERESE	32
6.1 Principais compañías de fabricación de automóviles en Estados Unidos	32
6.2 Principais compañías de deseño de automóviles en Estados Unidos	32
6.3 Principais compañías de mantemento, reparación e revisión (MRO) de automóviles en Estados Unidos	33
6.4 Principais compañías e axencias de investigación e desenvolvemento tecnolóxico para o sector automotriz en Estados Unidos	33

6.5 Principais compañías de fabricación de compoñentes e equipamento para automóviles en Estados Unidos	33
6.6 Principais compañías de servizos de consultaría para o sector automotriz en Estados Unidos	33
6.7 Principais compañías de transporte de mercancías por estrada en Estados Unidos	34
6.8 Principais compañías importadoras e distribuidoras de compoñentes para automóviles en Estados Unidos	34
6.9 Principais feiras do sector en EE. UU	34
7. FONTES DE INFORMACIÓN EMPREGADAS	35
8. CONTACTO	36

1. INFORMACIÓN XERAL SOBRE ESTADOS UNIDOS

Estados Unidos ten unha poboación de 332 millóns de habitantes, cunha renda per cápita de USD 74.640 en 2022. É un mercado maduro e competitivo que presenta unha ampla gama de produtos, ademais dunha tradición moi consumista; o cidadán americano, cunha taxa de aforro negativa, é o que máis consume no mundo.

Estados Unidos ten un 62,3% de poboación activa (maiores de 15 anos) e unha taxa de paro do 3,4% en xaneiro de 2023, despois de alcanzar o 14,7% en abril de 2020¹.

É un mercado que presenta diversas peculiaridades, froito da composición dos seus cincuenta Estados, que en ocasións fai necesario cubrir o mercado como continente e non como país único.

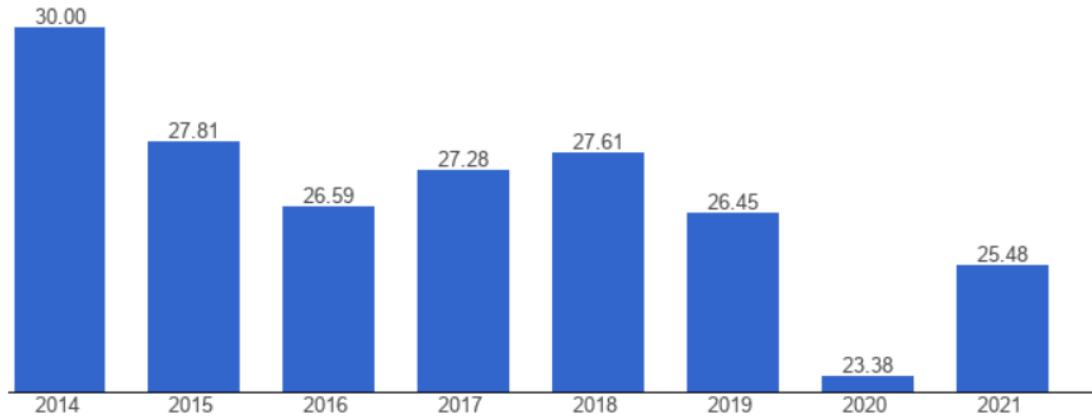
En canto aos indicadores macroeconómicos do país, o seu comportamento adoita ser máis positivo que no resto do mundo, situación que historicamente o levou a medrar antes que outras potencias e é un mercado prioritario para moitas pemes. O seu tamaño e potencial convérteno nun mercado moi atractivo para as empresas estranxeiras que, para maximizar as súas posibilidades de éxito, deben saber abordar a súa internacionalización nos Estados Unidos.

Os produtos galegos, en xeral, combinan unha boa relación calidade-prezo, o que resulta beneficioso para a súa implantación no mercado. Non obstante, debe ir acompañado dunha estratexia adaptada ao mercado orientada a introducilo a medio-longo prazo e non a vendas esporádicas. Ademais, debes atender á estrutura de prezos, sistemas e canles de comercialización, así como prestar atención ao marketing e ao posicionamento da marca.

Ademais, é imprescindible ter en conta que os custos de entrada son máis elevados que noutros mercados, polo que a empresa que queira entrar debe adoptar unha estratexia a medio-longo prazo, estando disposta a ter un período de investimento antes de comezar.

En 2022, Estados Unidos presentou unha cobertura comercial do 63,6% e unha apertura comercial do 27,4% do PIB, superior ao 25,48% en 2021, ao 23,6% en 2020 e ao 26,3% en 2019.

¹ Fonte: *Informe Económico y Comercial de Estados Unidos*, Oficina Económica y Comercial de España en Washington (abril 2023)

Apertura comercial de USA 2014-2021, 2022 (Fonte: The Global Economy)

Os Estados Unidos importan principalmente de países de Asia-Pacífico (32,2% do total en 2022), e Canadá e México, que sumaron o 27,2% en conxunto.

A evolución deste século amosa que o cambio máis significativo de provedores a Estados Unidos foi liderado por China, que pasou de ser o cuarto país máis importante cunha cota do 8,2% no ano 2000 ao primeiro cunha cota do 16,4% en 2022. Xapón foi o máis afectado polo aumento da importancia de China, perdendo cota ata o 4,5% en 2022, quedando por detrás de China, México, Canadá e Alemaña.

2. A INDUSTRIA AUTOMOTRIZ EN ESTADOS UNIDOS

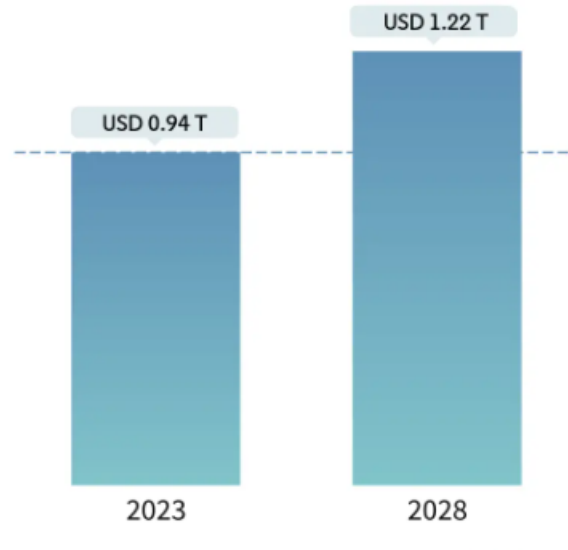
2.1 Situación xeral do mercado

A industria do automóbil é un pilar importante da economía estadounidense, xeradora de emprego e contribuíndo significativamente ao Produto Interior Bruto (PIB) do país. En 2021, representaba aproximadamente o 3% do PIB do país. Estímase que en 2022 a industria e as súas actividades relacionadas empregaban a máis de 4,3 millóns de persoas nos EUA, o 1,7% de todos os traballadores.

Ademais, esta industria foi un motor de innovación en áreas como a electrificación, a automatización e a seguridade. Por exemplo, empresas como Tesla estiveron á fronte da revolución dos vehículos eléctricos.

Estados Unidos é un dos maiores mercados de automóviles do mundo en función do número de matriculacións de vehículos lixeiros novos, con máis de 14,9 millóns de matriculacións de vehículos lixeiros novos en 2021. Non obstante, a produción doméstica de automóviles caeu a uns 1,6 millóns de unidades en 2021, no medio a escaseza mundial de semicondutores de automoción. Ao mesmo tempo, Estados Unidos

importa un importante número de vehículos de varios países como Xapón, México e Canadá.

Creceamento esperado do mercado da industria automotriz en USA 2023-2028 en trillóns de dólares (Fonte: Mordor Intelligence)

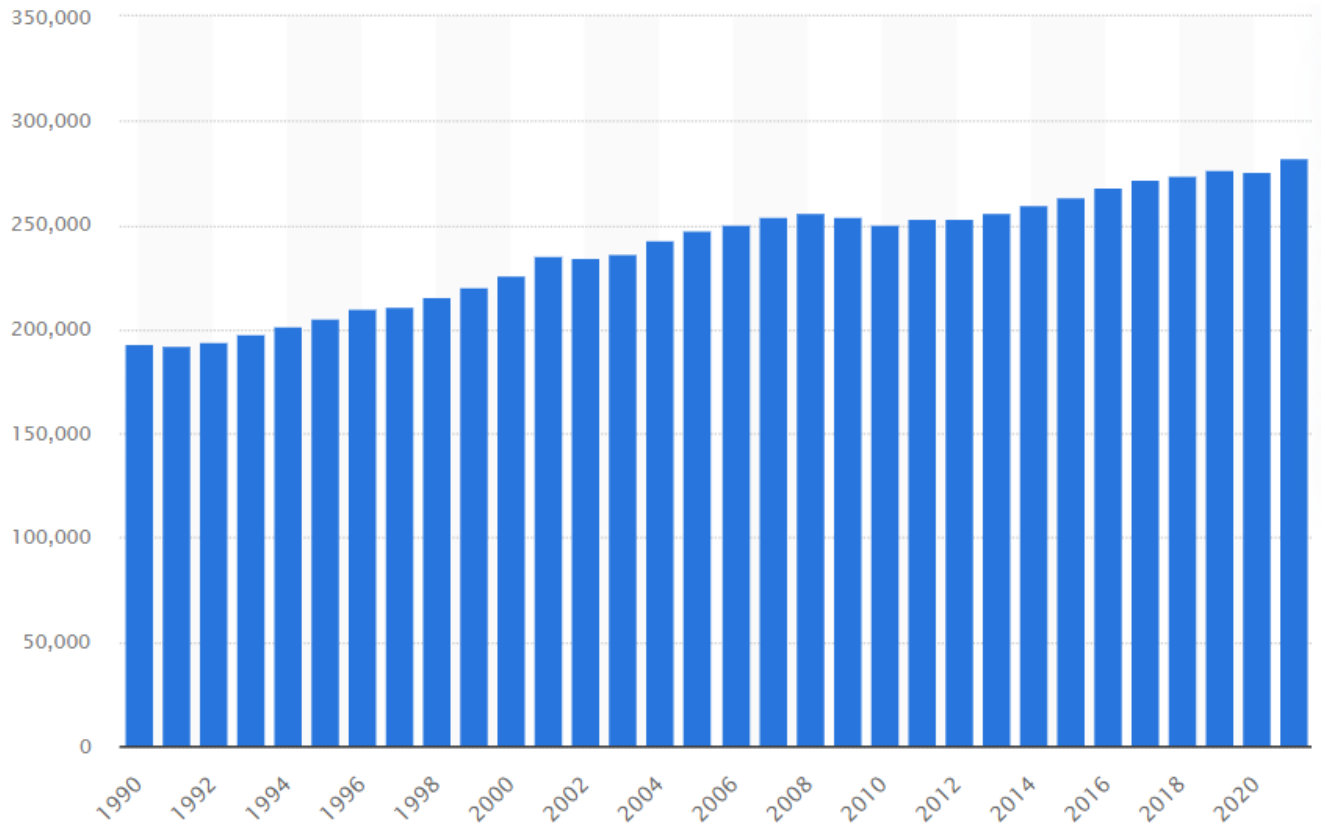
Espérase que o tamaño do mercado de automóviles de América do Norte pase de 0,94 billóns de dólares en 2023 a 1,22 billóns de dólares en 2028, cun CAGR do 5,43% durante o período 2023-2028.

A pandemia de COVID-19 tivo un impacto significativamente negativo no mercado durante o primeiro semestre de 2020 debido ao peche das unidades de produción. O mercado tamén afrontou dificultades ao longo da cadea de subministración, xa que as fontes de materias primas e compoñentes estaban localizadas en varios lugares. Non obstante, a medida que as restricións diminuíron, a demanda comezou a volver aos niveis anteriores á pandemia.

A medio prazo, espérase que a demanda do mercado veña impulsada polo aumento da mobilidade eléctrica nos principais países da rexión norteamericana. Ademais, espérase que o aumento do apoio do goberno en forma de iniciativas e políticas favorables impulse a demanda no mercado. A crecente inclinación dos consumidores cara ás funcións de seguridade e confort nos vehículos acomoda as tecnoloxías máis recentes como ADAS. Non obstante, a crecente adopción de coches de aluguer e usados pode dificultar algúns dos xogadores que operan no mercado.

En 2021, o número total de vehículos matriculados nos Estados Unidos alcanzou os 282 millóns, o récord histórico tras o lixeiro descenso que se produciu en 2020.

Antena IGAPE Miami (EE.UU.)

Número total de vehículos de motor rexistrados en Estados Unidos 1990-2021 (Fonte: Statista)

Estados Unidos é un gran exportador de vehículos e compoñentes de automóviles. En 2021, exportou máis de 1,2 millóns de vehículos e 77.000 millóns de dólares en pezas e accesorios para automóviles.

En canto á localización dos centros industriais, Michigan é moi considerado o corazón desta industria nos Estados Unidos. Este estado alberga a cidade de Detroit, alcumada "Cidade do motor". É o epicentro da fabricación de automóviles no país e alberga a sede principal dos chamados "Tres Grandes": General Motors, Ford e Stellantis. Ademais, Michigan é o fogar de moitas instalacións de investigación e desenvolvemento relacionadas con esta industria.

Non obstante, nas últimas décadas, estados do sur de Estados Unidos, como Tennessee, Alabama e Carolina do Sur, tamén atraeron investimentos moi importantes de grandes fabricantes estranxeiros, como Toyota, Honda, Volkswagen e Mercedes-Benz, que estableceron plantas de fabricación. nestes estados.

Por outra banda, no nordeste do país, atopamos estados como Ohio e Pensilvania que, aínda que non producen automóviles completos, si xogan un papel dominante na subministración de pezas e compoñentes esenciais para a industria.

Por último, cómpre comentar a importancia do estado de Washington, no nordeste do país, nas tecnoloxías

relacionadas cos vehículos eléctricos. Non en balde, a cidade de Seattle alberga a sede de Tesla, unha das empresas pioneiras na fabricación de coches eléctricos.

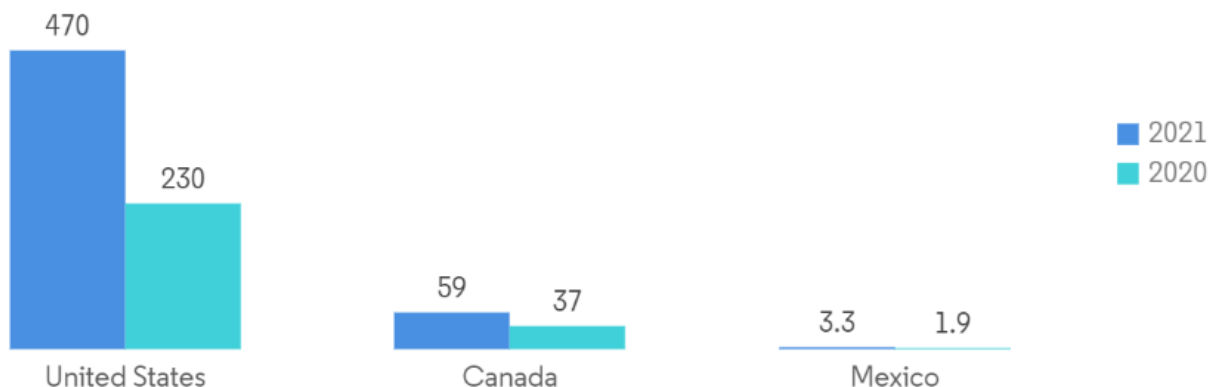
Entre os principais fabricantes de automóbiles dos Estados Unidos están os pesos pesados nacionais General Motors e Ford. En canto ás marcas de automóbiles, a marca Ford ocupou o primeiro posto en 2022, vendendo ao redor de 1,8 millóns de vehículos só nos Estados Unidos.

En termos de dominio, os "Tres Grandes" do automóbil foron historicamente as empresas máis influentes na industria automotriz estadounidense debido ao seu tamaño e presenza no mercado. Porén, a entrada de novas empresas e a crecente importancia dos vehículos eléctricos e da tecnoloxía están a cambiar o panorama competitivo.

Varios fabricantes de automóbiles estranxeiros, como Toyota, Honda, Volkswagen e BMW, tamén teñen unha presenza importante no mercado estadounidense.

A crecente importancia da tecnoloxía na industria do automóbil tamén provocou a implicación de empresas tecnolóxicas, como Tesla, que fabrica vehículos eléctricos e converteuse nunha das empresas máis influentes do sector.

Nos Estados Unidos, as vendas de novos vehículos eléctricos recargables lixeiros aumentaron a 608.000 en 2021 en comparación con 308.000 en 2020. Os vehículos eléctricos con batería representaron máis do 73% do total de vehículos eléctricos recargables vendidos no país.

Volume de coches eléctricos de batería producidos en 2020 e 2021 en miles de unidades por país (Fonte: International Energy Agency)

Outros aspectos a destacar sobre a industria da automoción nos Estados Unidos son os seguintes:

- Automóbiles comerciais:** O mercado de vehículos comerciais nos Estados Unidos inclúe unha variedade de segmentos, como furgonetas, pickups, furgonetas de carga, camións lixeiros, camións medianos e pesados,

vehículos comerciais lixeiros e autobuses.

As camionetas son moi populares nos Estados Unidos, tanto para uso persoal como comercial. As empresas e os traballadores utilízanos para unha ampla gama de aplicacións, desde a construción ata a entrega de mercadorías. En 2020, o Ford F-Series foi o vehículo máis vendido nos Estados Unidos.

Imaxe dun *pickup* Ford F-150 (Fonte: Ford)

As furgonetas de carga e os vehículos comerciais lixeiros tamén son esenciais para moitas empresas que requiren servizos de transporte e entrega de mercadorías. Modelos como o Ford Transit e o Mercedes-Benz Sprinter son exemplos habituais neste segmento.

Para o transporte de carga a longo prazo, son necesarios camións medianos e pesados. Empresas como Freightliner, Kenworth e Volvo fabrican camións para aplicacións comerciais de longo percorrido.

A regulación das emisións e da eficiencia do combustible é unha cuestión importante no mercado dos vehículos comerciais. Imponse unha normativa rigorosa para reducir as emisións e promover vehículos máis eficientes.

Como no segmento de vehículos de pasaxeiros, a electrificación é unha tendencia crecente no mercado de vehículos comerciais. Empresas como Rivian e Workhorse están a desenvolver furgonetas eléctricas para aplicacións comerciais.

- **Industria militar e de defensa:** No mercado de defensa e militar, hai fabricantes especializados que producen unha ampla gama de vehículos e equipamentos, como vehículos tácticos, camións militares, vehículos blindados, vehículos de transporte de persoal e vehículos anfibios, entre outros. Exemplos de empresas notables neste segmento inclúen Oshkosh Corporation, BAE Systems, General Dynamics, AM General e Navistar Defence.

Gran parte da demanda neste mercado provén de contratos gubernamentais, xa sexan do Departamento de Defensa dos Estados Unidos ou doutras axencias federais. Estes contratos poderán incluír a fabricación de

vehículos militares, así como a subministración de pezas e compoñentes.

Os vehículos militares adoitan incorporar tecnoloxías avanzadas, como sistemas de comunicación segura, blindaxe balística e sistemas de armas. Isto require coñecementos técnicos específicos e moitas veces implica un maior investimento en investigación e desenvolvemento.

Algunhas empresas deste mercado tamén producen versións civís dos seus vehículos militares ou aplican tecnoloxías desenvolvidas para uso militar en aplicacións civís, como vehículos todoterreo ou vehículos de construción.

Ademais da fabricación, o mercado militar e de defensa inclúe servizos de mantemento e apoio para garantir que os vehículos militares permanezan operativos durante toda a súa vida útil.

A fabricación e venda de equipos militares está suxeita a normativas específicas do goberno federal para garantir a seguridade e a confidencialidade.

- **Investigación e desenvolvemento:** A investigación e desenvolvemento (I+D) xoga un papel crucial na industria do automóbil dos Estados Unidos, impulsando a innovación, a competitividade e a evolución da tecnoloxía neste sector. Gran parte da I+D na industria do automóbil céntrase na innovación da propulsión. Isto inclúe o desenvolvemento de vehículos eléctricos (EV) e sistemas de propulsión máis eficientes. Empresas como Tesla lideraron a revolución dos vehículos eléctricos nos Estados Unidos e impulsaron a outros fabricantes a investir en tecnoloxía EV.

Outra área de intensa I+D é a conducción autónoma. Varias empresas tecnolóxicas e fabricantes de automóviles están a traballar en sistemas de conducción autónoma que prometen cambiar a forma de conducir e utilizar os vehículos. Isto inclúe sensores, software e sistemas de intelixencia artificial.

Imaxe do *cybertruck* de Tesla (Fonte: Tesla)

A I+D de seguridade é unha prioridade constante. Investíganse e desenvólvense sistemas avanzados de asistencia ao condutor, como o freado automático de emerxencia, o control de cruceiro adaptativo e os sistemas de aviso de colisión.

A industria do automóbil aposta por mellorar a eficiencia do combustible e reducir as emisións. Isto inclúe o

desenvolvemento de motores máis eficientes, transmisións avanzadas e tecnoloxías de hibridación.

Os materiais lixeiros e sostibles son unha prioridade en I+D para reducir o peso do vehículo e mellorar a eficiencia. Isto inclúe o uso de aliaxes de aluminio, fibra de carbono e materiais reciclables.

A ampliación da infraestrutura de carga dos vehículos eléctricos é outro aspecto importante da I+D na industria da automoción. Crear redes de carga rápidas e eficientes é esencial para a adopción xeneralizada dos vehículos eléctricos.

A I+D tamén se centra no desenvolvemento de sistemas avanzados de infoentretenemento e conectividade nos vehículos, como interfaces de usuario intuitivas, integración de teléfonos intelixentes e servizos conectados.

- **Regulación:** A regulación da industria do automóbil nos Estados Unidos, que trataremos con máis detalle máis adiante, implica varias axencias federais e estatais.

NHTSA, parte do Departamento de Transporte dos Estados Unidos, é a axencia federal encargada de regular a seguridade e a eficiencia dos vehículos e as estradas. Supervisa a seguridade do vehículo, as emisións e as normas de economía de combustible, así como a investigación de defectos do vehículo.

A continuación, cada estado ten o seu propio **Departamento de Vehículos Motorizados**, axencias encargadas de regular e administrar cuestións relacionadas coa propiedade do vehículo, como os permisos de conducir, os rexistros de vehículos e o cumprimento das leis locais.

As regulacións federais e estatais dos Estados Unidos aumentaron a eficiencia do combustible e as reducións de emisións. A Axencia de Protección Ambiental (**EPA**) establece normas e regulamentos de emisións para reducir a contaminación do aire e as emisións de gases de efecto invernadoiro dos automóviles.

- **Rede de concesionarios:** A rede de concesionarios é esencial para a venda e o servizo de vehículos. As relacións entre fabricantes e concesionarios son fundamentais para a distribución e o apoio dos vehículos. A rede de concesionarios dos Estados Unidos abarca todo o país, dende as cidades máis grandes ata as zonas rurais. Isto permite aos consumidores acceder aos concesionarios e servizos de mantemento, independentemente da súa localización.

En 2021, había máis de 16.800 concesionarios de automóviles novos nos Estados Unidos.

Os concesionarios venden vehículos novos e usados. A venda de vehículos usados é unha parte importante da industria e permite aos compradores atopar opcións máis accesibles.

Os concesionarios ofrecen servizos de mantemento e reparación dos vehículos que venden. Isto inclúe cambios de aceite, inspeccións, reparacións e instalación de pezas de recambio.

A maioría dos concesionarios ofrecen servizos de financiamento e leasing para axudar aos compradores a comprar vehículos. Isto inclúe opcións de préstamo, tipos de interese e arrendamentos a curto e longo prazo.

En 2021, preto do 85% dos compradores financiaron os seus vehículos a través de concesionarios.

2.2 Empresas destacadas

Principais actores do mercado en USA (Fonte: Mordor Intelligence)

- **General Motors:** General Motors é un dos maiores e máis antigos fabricantes de automóviles dos Estados Unidos. A compañía produce unha ampla gama de marcas, incluíndo Chevrolet, GMC, Cadillac e Buick. GM estivo traballando na electrificación da súa flota e anunciou plans ambiciosos para a fabricación de vehículos eléctricos (EV).
- **Ford Motor Company:** Ford é outro dos xigantes da industria automotriz estadounidense. É coñecido polo seu emblemático Ford Mustang e camións como o Ford F-Series. Ford tamén investiu en vehículos eléctricos e tecnoloxías de conducción autónoma.
- **Stellantis:** Antes coñecido como Fiat Chrysler Automobiles (FCA), Stellantis é un grupo automotriz que inclúe marcas como Jeep, Dodge, Ram, Chrysler e Alfa Romeo. A compañía estivo traballando en vehículos eléctricos e anunciou plans para electrificar a súa flota.
- **Tesla, Inc.:** Aínda que Tesla non é un fabricante tradicional, foi unha forza disruptiva na industria do automóbil co seu foco en vehículos eléctricos de alta calidade e tecnoloxía de conducción autónoma. Tesla é coñecida por modelos como o Model S, o Model 3 e o Model X.
- **Google:** A través da súa filial Waymo, Google desenvolveu tecnoloxías de conducción autónoma e traballa en asociacións con fabricantes de automóviles para integrar sistemas autónomos nos vehículos.
- **Apple:** Apple participou no desenvolvemento de vehículos autónomos no marco do proxecto "Apple Car". Aínda que a compañía non fabrica vehículos por si mesma, estivo explorando colaboracións con fabricantes de

automóviles.

- **Uber y Lyft:** Estas empresas son exemplos de servizos de mobilidade compartida que tiveron un impacto significativo no sector. Coas súas aplicacións de transporte, transformaron a forma en que a xente se despraza polas cidades.
- **Amazon:** Aínda que Amazon non é un fabricante de automóviles, investiu en empresas de vehículos eléctricos e mostrou interese pola mobilidade eléctrica, en parte debido ao seu foco na sustentabilidade e na entrega de paquetes.
- **Rivian:** Rivian é unha empresa de tecnoloxía e fabricante de vehículos eléctricos que destacou no mercado de camións eléctricos e SUV. A compañía levantou importantes investimentos e atraeu a atención de investidores e consumidores.

2.3 Mercados principais

Algúns dos mercados máis importantes que podemos identificar na industria automotriz estadounidense son os seguintes:

- **Fabricación de automóviles:** Estados Unidos é un dos principais produtores de automóviles do mundo. En 2021 fabricáronse preto de 9,2 millóns de coches no país. Como vimos, algunhas das empresas de automóviles máis grandes e coñecidas dos Estados Unidos inclúen General Motors, Ford e Stellantis. Tamén hai unha crecente presenza de fabricantes estranxeiros con plantas de produción nos Estados Unidos, como Toyota, Honda, BMW ou Volkswagen.

Nos últimos anos, houbo un crecemento da demanda de vehículos eléctricos (EV) e de vehículos autónomos. Varios fabricantes veñen investindo na produción de vehículos eléctricos para satisfacer esta crecente demanda.

Os Estados Unidos son un gran exportador de vehículos e pezas de automóviles, enviando produtos a varios países do mundo. Non obstante, tamén importa unha cantidade importante de vehículos e pezas de automóbil, facendo que o mercado sexa interdependente con outros países.

Planta de producción de GM en Michigan (Fonte: GM)

- **Venda de automóviles novos:** En 2022, vendéronse ao redor de 13,75 millóns de vehículos novos nos Estados Unidos.

O mercado de automóviles novos nos Estados Unidos inclúe unha variedade de segmentos. A preferencia dos consumidores estivo inclinada polos camións e SUV nos últimos anos.

A venda de coches novos en liña fíxose máis común, especialmente en resposta á pandemia de COVID-19. Os concesionarios e fabricantes desenvolveron plataformas en liña para que os consumidores poidan explorar e comprar vehículos de forma virtual.

- **Venda de automóviles usados:** En 2021, vendéronse aproximadamente 38,6 millóns de vehículos usados nos Estados Unidos. As vendas de vehículos usados superan en número ás de vehículos novos. Os coches usados pódense mercar a través de varias fontes, incluíndo concesionarios de coches usados, vendas privadas entre pares, poxas de automóviles e concesionarios de coches novos que tamén venden vehículos usados.

O mercado de automóviles usados experimentou un aumento das vendas en liña e das ferramentas de avaliación en liña que permiten aos compradores obter estimacións de valor dos seus vehículos usados.

A pandemia de COVID-19 influíu no mercado dos automóviles usados. Por un lado, a demanda de vehículos usados aumentou xa que algúns consumidores buscaban opcións de transporte máis seguras. Por outra banda, en 2021, a dispoñibilidade de vehículos usados non se viu tan afectada como a dos novos, que se viron afectados por interrupcións de produción e problemas de subministración.

- **Mercado posvenda:** O mercado posvenda, que inclúe pezas de reposición, accesorios e servizos de mantemento, é unha parte importante da industria.

En 2022, o mercado posvenda de automóviles nos Estados Unidos estimouse en aproximadamente 497.000 millóns de dólares.

As vendas de recambios representan unha parte importante deste mercado. Isto inclúe pezas do motor, freos, suspensións, filtros, pneumáticos, etc. Os consumidores tamén buscan produtos de persoalización, como rodas, sistemas de son, kits de carrocería, sistemas de iluminación e outros accesorios para personalizar os seus vehículos.

O mercado posvenda inclúe unha rede de talleres de reparación independentes e cadeas de servizos de automóviles, que compiten por ofrecer servizos de calidade e competitivos.

As compras en liña de recambios e accesorios para automóviles tamén están en constante crecemento e as tendas en liña especializadas do mercado de accesorios son populares entre os consumidores. Os programas de garantía ampliada e os plans de protección ofrecen aos consumidores a tranquilidade de que os seus vehículos estarán cubertos despois de que caduque a garantía do fabricante orixinal. O mercado de posvenda tamén está moi suxeito ás normativas governamentais, como as leis de protección do consumidor e as normas de emisións, que afectan ás pezas e aos servizos ofrecidos.

- **Compoñentes e tecnoloxías automotrices:** O mercado de compoñentes e tecnoloxías automotrices nos Estados Unidos é significativo. O valor total das exportacións de pezas e compoñentes de automóviles en 2021 superou os 80.000 millóns de dólares.

Os Estados Unidos teñen unha serie de fabricantes de compoñentes para automóviles, incluíndo xigantes da industria como Delphi Technologies, Magna International, BorgWarner e numerosas empresas máis pequenas e especializadas. Ademais, moitas empresas estranxeiras tamén teñen operacións e plantas de fabricación nos Estados Unidos.

O mercado de compoñentes para automóviles experimentou un cambio cara a tecnoloxía avanzada, incluíndo sistemas de asistencia ao condutor, vehículos autónomos, vehículos eléctricos e sistemas de propulsión híbridos, así como a conectividade dos vehículos e a ciberseguridade.

- **Infraestruturas de carga para vehículos eléctricos:** O mercado de infraestruturas de carga de vehículos eléctricos nos Estados Unidos é un mercado emerxente que estivo en constante crecemento nos últimos anos. En 2021 xa había aproximadamente 100.000 estacións de carga e máis de 42.000 conectores públicos en todo o país.

O mercado inclúe diferentes tipos de estacións de carga, como cargadores de nivel 1 (enchufe estándar), cargadores de nivel 2 (que ofrecen unha carga máis rápida) e cargadores de nivel 3 ou cargadores rápidos (que poden recargar un vehículo eléctrico en cuestión de minutos).

Varias empresas, entre elas ChargePoint, EVgo, Electrify America, Tesla e Blink, xogaron un papel importante na expansión da infraestrutura de carga nos Estados Unidos. Estas empresas teñen instalado

cargadores en zonas urbanas, estacións de servizo e outros lugares estratéxicos.

Os incentivos governamentais a nivel federal e estatal, como créditos fiscais e subvencións, impulsaron o investimento en infraestruturas de carga de vehículos eléctricos nos Estados Unidos. Estes programas buscan acelerar a adopción dos vehículos eléctricos.

- **Tecnoloxías de conducción autónoma:** O mercado da tecnoloxía de conducción autónoma nos Estados Unidos tamén está en constante crecemento. Espérase que o mercado mundial de vehículos autónomos alcance os 45.800 millóns de dólares en 2025 nos EUA.

As tecnoloxías de conducción autónoma divídense en niveis de automatización, desde sistemas de asistencia ao condutor de nivel 1 ata vehículos totalmente autónomos de nivel 5. Empresas como Tesla, Waymo (filial de Alphabet), GM e Ford veñen desenvolvendo tecnoloxías de nivel 3 e 4.

Probar vehículos autónomos en estradas reais foi un paso crucial no desenvolvemento da tecnoloxía. Varias empresas realizaron probas en cidades estadounidenses, como Waymo en Phoenix e Cruise Automation (unha subsidiaria de GM) en San Francisco.

Proba dun automóbil autónomo de Waymo en Phoenix (Fonte: El País)

Ademais dos vehículos autónomos, a tecnoloxía de conducción autónoma estase aplicando noutros campos, como a entrega de paquetes autónomos e a mobilidade autónoma en contornas controladas, como os campus universitarios e as cidades intelixentes.

- **Economía circular e reciclaxe:** A economía circular refírese a un enfoque sostible que busca maximizar a vida útil dos produtos e minimizar os residuos. Na industria do automóbil, isto implica a reutilización, reciclaxe e remanufacturación de compoñentes e materiais.

Os vehículos ao final da súa vida útil son desmantelados e reciclados para recuperar materiais como metais, plásticos e vidro. En 2022, a taxa de reciclaxe de vehículos nos Estados Unidos superará o 95%, segundo a Asociación de Reciclaxe de Automóviles (ARA).

Co auxe dos vehículos eléctricos, a xestión das baterías ao final da súa vida útil volveuse fundamental.

Varias empresas dedícanse a reciclar baterías de iones de litio, extraendo materiais valiosos para a súa reutilización na fabricación de novas baterías.

Algúns fabricantes e empresas dedícanse a reutilizar e refabricar compoñentes de vehículos, o que contribúe a reducir a necesidade de fabricar novos compoñentes e reduce os residuos.

A industria do automóbil nos Estados Unidos está suxeita a normas e normas ambientais que promoven a reciclabilidade dos vehículos e a redución das emisións de CO₂.

Fabricantes de automóviles como Ford, General Motors e Toyota implementaron estratexias de sustentabilidade que inclúen o uso de materiais reciclados e a redución do impacto ambiental nos seus procesos de fabricación.

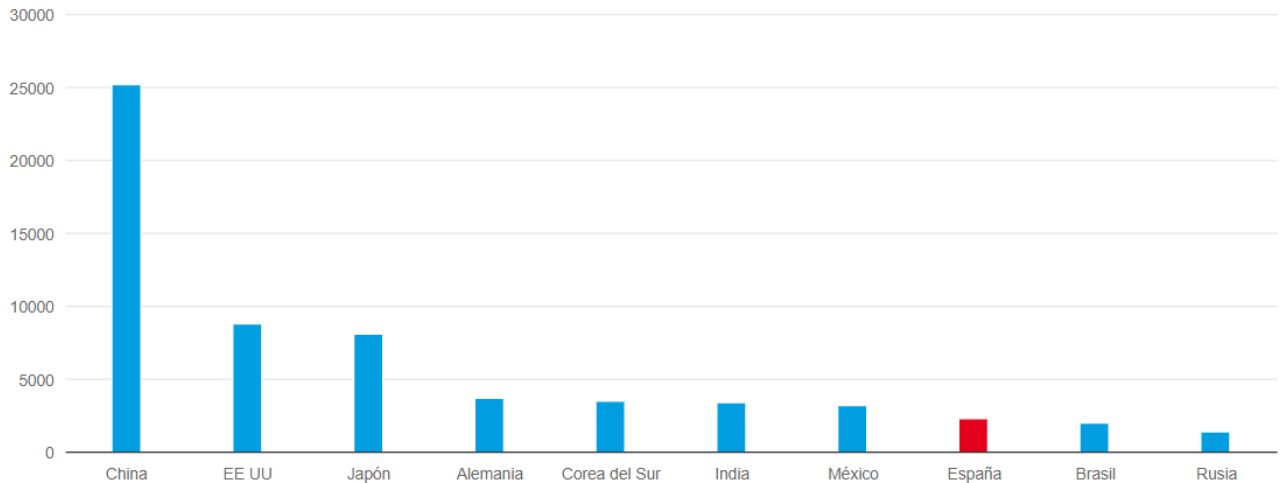
3. A INDUSTRIA AUTOMOTRIZ EN GALICIA E ESPAÑA

3.1 Situación xeral do mercado en España

- **Fabricación de automóviles:** A fabricación de automóviles en España ten unha longa historia que se remonta a principios do século XX. Durante a década de 1950 produciuse un importante incremento da produción de automóviles no país, coa creación de marcas españolas de automóviles como SEAT, que se converteu nun dos fabricantes máis destacados.

Actualmente, España alberga varias plantas de fabricación de automóviles de importantes empresas internacionais. Algúns dos fabricantes máis destacados inclúen SEAT (propiedade do Grupo Volkswagen), Ford, Renault, Nissan, Mercedes-Benz e PSA Group (agora parte de Stellantis, que posúe marcas como Peugeot, Citroën e Opel).

A produción de vehículos en España en 2022 creceu un 5,78% con respecto a 2021. O número total de vehículos producidos en 2022 foi de 2,34 millóns. Do total de vehículos fabricados, o 80,44% foron turismos e o 19,56% vehículos comerciais.

Principais produtores de vehículos en miles de vehículos en 2020 (Fonte: CaixaBank Research)

España é o segundo produtor europeo, despois de Alemaña, e o oitavo do mundo. A nivel europeo, é o maior fabricante de vehículos utilitarios e o segundo en turismos. Se comparamos o peso do sector, en VAB ou exportacións, co dos principais países produtores da eurozona, España sitúase nun nivel similar ao de Francia ou Italia, pero lonxe de Alemaña. Lonxe están os países do Leste de Europa, recentemente incorporados ao euro, como República Checa, Eslovaquia ou Hungría, con gran experiencia industrial no sector da automoción, onde destaca a especialización e chama a atención das empresas fabricantes para instalar as súas plantas para a alta cualificación dos seus empregados, o baixo custo da man de obra e a cultura empresarial a longo prazo.

A fabricación de automóviles en España é un importante xerador de emprego, en total xera directa ou indirectamente 578.900 postos de traballo en 2023. A industria emprega a miles de persoas na produción de vehículos e en actividades relacionadas, como investigación e desenvolvemento, loxística e distribución.

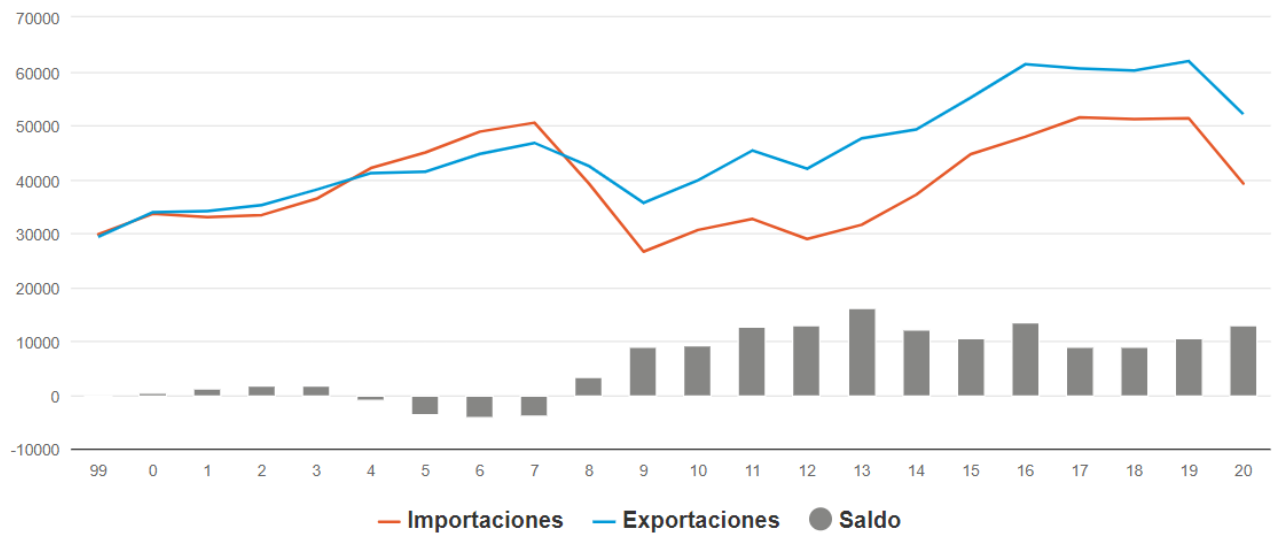
O investimento estranxeiro na automoción española foi importante. Por exemplo, SEAT, unha das marcas máis emblemáticas, é propiedade do grupo Volkswagen.

Para seguir sendo competitiva, a automoción en España investiu na modernización das súas instalacións e na incorporación de tecnoloxías avanzadas na fabricación de vehículos. Isto inclúe a produción de vehículos eléctricos e a implantación de tecnoloxías de conducción autónoma.

- **Exportacións e importacións:** A automoción española é cofecida pola súa aposta pola exportación. Gran parte dos vehículos producidos en España expórtanse a outros países, principalmente dentro da Unión Europea. Isto contribuíu significativamente á economía e á balanza comercial do país.

A industria é responsable do 18% do total das exportacións españolas. O superávit comercial do sector da fabricación de vehículos alcanzou os 18.900 millóns de euros en 2021. Trátase, polo tanto, dun sector cunha marcada orientación exportadora.

O 86% dos vehículos fabricados en España foron exportados a todo o mundo en 2021. Un total de 1.820.727 vehículos foron destinados aos mercados internacionais. A Unión Europea é o primeiro destino dos vehículos españois, pero cunha presenza crecente en mercados fóra da UE. África, principalmente Alxeria, Marrocos e Sudáfrica, EUA, México e Chile, Xapón e os Emiratos Árabes Unidos son mercados cada vez máis relevantes.

Comercio exterior na industria automotriz española 1999-2020 (Fonte: CaixaBank Research)

A propensión a exportar no segmento de compoñentes é algo menor, pero tamén moi importante (arredor do 60%). En maior medida, os compoñentes véndense a destinos extracomunitarios.

A automoción en España compite cos fabricantes de automóviles de todo o mundo. Algúns dos principais competidores internacionais inclúen empresas como Volkswagen, Ford, Renault, Toyota, BMW, Mercedes-Benz e outras marcas líderes na fabricación de automóviles.

O sector conta con 17 plantas de fabricación de vehículos para as principais marcas de automoción do mundo (nove delas para turismos e todoterreos), xunto con máis de 1.000 empresas de fabricación de equipos e compoñentes pertencentes a máis de 700 grupos empresariais. As plantas de fabricación están situadas en 10 comunidades autónomas diferentes, de xeito que o sector está ben implantado no tecido industrial de todo o territorio.

A innovación e a adopción de tecnoloxías avanzadas son esenciais para competir na industria automotriz global. As empresas en España compiten no desenvolvemento de vehículos eléctricos, tecnoloxías de

condución autónoma e outras áreas de vangarda.

A competencia tamén está influenciada polas normas e normas mundiais, como as emisións e as normas de seguridade. A industria debe cumprir esta normativa para competir nos mercados internacionais.

- **Compoñentes e sistemas:** A industria de compoñentes do automóbil en España é un sector clave que ofrece unha gran variedade de pezas e compoñentes utilizados na fabricación de vehículos.

En 2021, a industria de compoñentes do automóbil en España facturou preto de 36.000 millóns de euros.

A industria de compoñentes do automóbil tamén é unha importante xeradora de emprego en España. En 2021, deu emprego a preto de 300.000 persoas.

As empresas de compoñentes de automoción en España adoitan colaborar estreitamente cos fabricantes de automóviles, tanto a nivel nacional como internacional. Isto inclúe a subministración de pezas e compoñentes para marcas de automoción tanto dentro como fóra de España.

- **Servizos de mantemento e reparación (MRO):** En 2021, o sector da reparación e mantemento de vehículos xerou uns 15.600 millóns de euros de ingresos. O mercado de servizos de reparación e mantemento está formado por unha ampla rede de talleres de automóviles e empresas especializadas en servizos de automoción. Estes inclúen tendas independentes, concesionarios de automóviles e cadeas de talleres de reparación. Este sector tamén é un importante empregador en España. Dá emprego a un gran número de persoas, incluíndo mecánicos, técnicos de automoción e persoal de servizo. O mercado de reparación e mantemento de vehículos experimentou unha importante evolución coa introdución de tecnoloxías avanzadas nos automóviles modernos. Isto requiriu que os técnicos e mecánicos se manteñan ao día da formación e habilidades especializadas.

- **Oportunidades:**

- **Vehículos eléctricos:** A transición aos vehículos eléctricos e tecnoloxías avanzadas ofrece oportunidades de innovación e crecemento. As empresas españolas poden investir no desenvolvemento e fabricación de vehículos eléctricos e compoñentes relacionados.
- **Exportacións:** España foi un importante exportador de vehículos e compoñentes. As oportunidades nos mercados internacionais seguen sendo unha área clave para o crecemento da industria.
- **Asociacións estratéxicas:** A colaboración con outras empresas de automoción, centros de

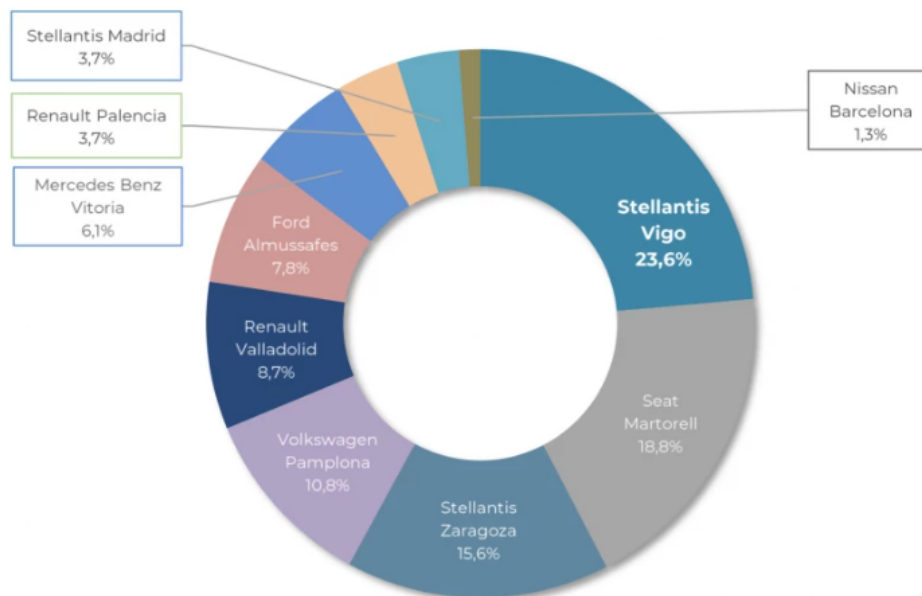
investigación e gobernos pode axudar a desenvolver tecnoloxías e solucións máis avanzadas e competitivas.

- **Tecnoloxía:** A crecente importancia da tecnoloxía nos vehículos crea oportunidades en áreas como a conectividade, o software e os servizos relacionados coa automoción.
- **Mobilidade intelixente:** A creación de solucións de mobilidade intelixente, como o transporte compartido e a conducción autónoma, pode abrir novas oportunidades de negocio no sector.

3.2 Situación xeral do mercado en Galicia

Galicia ten unha importante presenza no sector da automoción, cunha gran planta de fabricación e empresas relacionadas.

Esta industria representa unha porcentaxe do PIB moi superior en Galicia que noutras rexións de España. Na actualidade, representa o 14% do PIB galego e achega máis do 20% á produción de vehículos en España, sendo a rexión con maior peso, como vemos no seguinte gráfico.

Reparto da produción de vehículos en España por planta en 2021 (Fonte: CEAGA)

En Vigo sitúase a planta de Stellantis (Peugeot-Citroën-Opel), que en 2022 produciu aproximadamente 404.000 vehículos, sendo a planta que máis unidades fabricou en España.

Ademais da fabricación de vehículos, Galicia é tamén un importante centro de produción de compoñentes de automoción. Varias empresas da comarca dedícanse á fabricación de pezas e compoñentes empregados na industria.

A automoción en Galicia é un importante xerador de emprego na comarca. Miles de persoas traballan en plantas de fabricación e en empresas relacionadas coa industria. De feito, este sector supón o 13,7% do emprego industrial en Galicia, con 23.450 empregos.

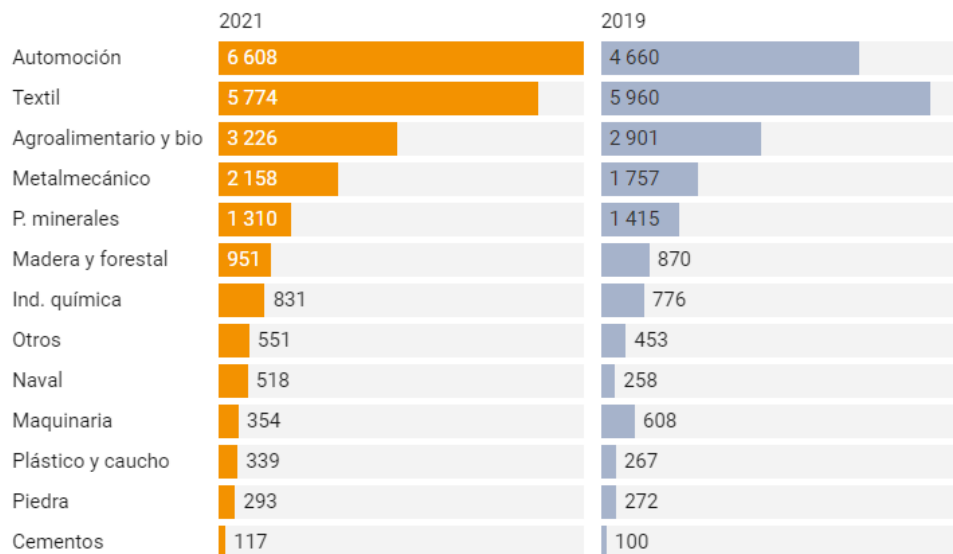
Como noutras partes de España, moitas das unidades producidas en Galicia destínanse á exportación, principalmente a outros países da Unión Europea.

A automoción en Galicia realizou importantes investimentos en tecnoloxía e desenvolvemento de vehículos máis avanzados, incluíndo vehículos eléctricos e híbridos enchufables.

A pesar da pandemia, a industria conseguiu manter o emprego en Galicia en 2020. Incluso aumentou o emprego durante ese ano nun 2,5%. Tamén o fixo a facturación, un 7,3% máis que en 2019.

O sector seguiu crescendo en 2021, un ano que pechou cunha facturación de 11.200 millóns de euros, dos que as exportacións tiveron un valor de 6.608 millóns de euros. Con respecto ao 2019, último ano “normal” antes da pandemia, as vendas ao exterior aumentaron un 41%, o que demostra que o sector, a pesar de ser considerado xa un sector maduro na nosa comarca, segue experimentando un gran crecemento de cara ao exterior.

Como vemos no seguinte gráfico, a automoción é a que máis vende no exterior en Galicia, superando con creces a outras industrias importantes da nosa comarca como o téxtil ou a agroalimentaria.

Vendas ao exterior por sector industrial en Galicia en 2021 e 2019, en millóns de euros (Fonte: La voz de Galicia - Ministerio de Industria, Comercio y Turismo)

En 2021, o emprego baixou un 6,1% despois dun ano de forte impacto da crise mundial dos semicondutores, que provocou a supresión temporal dos equipos de traballo nalgunhas empresas. Os investimentos tamén

descenderon un 9,5% durante este exercicio.

Os anos 2022 e 2023 están a ser positivos, con crecemento e importantes oportunidades de futuro para a industria e todo o seu entorno empresarial, como veremos máis adiante.

De feito, en 2022 o emprego e os investimentos mantivéronse estables, mentres que a facturación do sector creceu un 3% con respecto a 2021, ata alcanzar os 11.550 millóns de euros. As exportacións tamén aumentaron, pero neste caso moi lixeiramente, un 0,6%, ata alcanzar os 8.220 millóns de euros.

Un dos principais puntos fortes da industria na nosa comarca nos últimos anos é a súa expansión internacional. De feito, a automoción supón xa máis do 30% das exportacións galegas.

Ademais, Galicia sitúase na actualidade á vangarda da industria, sendo considerada un polo innovador non só a nivel nacional, senón tamén a nivel europeo, favorecida pola propia administración pública galega, con iniciativas como o Business Factory Auto (BFAuto).) aceleradora de empresas.), que traballa exclusivamente con empresas do sector da automoción.

BFAuto foi creada en 2016 pola Xunta de Galicia, o Consorcio da Zona Franca de Vigo, o Centro Stellantis de Vigo e o Clúster da Automoción e da Mobilidade de Galicia (Ceaga), que o xestiona. A súa misión dende a súa creación é promover e apoiar o emprendemento e a innovación no sector da automoción e do transporte. O seu obxectivo é a aceleración e integración de proxectos especializados nestas áreas e a transformación do proxecto nunha empresa nova, viable e escalable.

3.3 Oportunidades para a industria galega

Este ecosistema de innovación e desenvolvemento da automoción en Galicia é moi beneficioso para aumentar as posibilidades de éxito nos proxectos de empresas e institucións públicas. O despegue do coche eléctrico e a posta en marcha do autónomo poden representar grandes oportunidades.

Coa crecente demanda de vehículos eléctricos en todo o mundo, as empresas galegas poden aproveitar esta tendencia producindo vehículos eléctricos ou compoñentes relacionados, como baterías, sistemas de carga e xestión da enerxía.

A conducción autónoma pode ser o futuro da industria do automóbil. As empresas galegas poden investir en tecnoloxías de conducción autónoma, sensores, software e solucións relacionadas de intelixencia artificial.

As solucións de mobilidade intelixente, como aplicacións de transporte, sistemas de xestión de tráfico e servizos de mobilidade autónoma, tamén presentan oportunidades de negocio.

Galicia conta cunha sólida base na fabricación de compoñentes de automoción. As empresas poden expandirse á produción de pezas e compoñentes especializados para automóviles e vehículos eléctricos. Con normativas de emisións máis estritas, as empresas poden desenvolver e fabricar tecnoloxías de redución de emisións, como sistemas de escape e catalizadores avanzados.

A reciclaxe de coches e a sustentabilidade ambiental son áreas en crecemento. As empresas poden desenvolver solucións para a xestión sostible dos vehículos ao final da súa vida útil.

Imaxe dun Centro Autorizado de Tratamento de Vehículos (Fonte: Auto Bild)

Formar profesionais en tecnoloxías avanzadas da automoción é fundamental. As empresas poden investir en programas de formación e educación para desenvolver unha forza de traballo cualificada.

A continuación citaremos algúns casos de *startups* galegas no sector da automoción, que nos mostran cara a onde van os avances e novas oportunidades de negocio para medrar no sector.

Un exemplo é Binary Mobility, dedicado a un robot personalizado para a automatización de procesos rápidos na industria da automoción; tamén o proxecto denominado *Active Safety in Logistics Train Trailers*, que presenta un sistema de seguridade que funciona vixiando a zona ou zona morta entre o vehículo e a vía de remolque; ou a emerxente empresa Vi&Go, que ofrece un servizo que proporciona cargadores e postos de batería para a xestión intelixente das baterías dos coches eléctricos.

Emotai, pola súa banda, traballa en solucións baseadas na intelixencia artificial para detectar e comprender o estado emocional do condutor, mellorando así a seguridade, o confort e a experiencia do usuario. Ziknes 3D Printing presenta un sistema de robots industriais e software para a impresión tridimensional de polímeros de grandes pezas e compoñentes utilizados na industria do automóbil.

3.4 As vantaxes da industria automotriz española

A automoción española conta con diversas vantaxes que contribúen á súa competitividade e atractivo a nivel

nacional e internacional. Algunhas destas vantaxes inclúen:

- **Experiencia e traxectoria:** A automoción española goza dunha boa traxectoria e reputación pola súa longa traxectoria na produción de vehículos, a súa capacidade de adaptación ás tendencias modernas, unha sólida infraestrutura, o investimento en tecnoloxía, a diversificación da produción, unha eficiente rede de provedores e o seu éxito exportador. vehículos e compoñentes a nivel mundial. Ademais, España atraeu importantes investimentos estranxeiros e desenvolveu clusters rexionais que fomentan a colaboración e a innovación no sector.
- **Innovación e tecnoloxía:** Nas últimas décadas, a automoción española investiu en tecnoloxía e estivo á cabeza en ámbitos como a produción de vehículos eléctricos ou a conectividade.
- **Especialización en compoñentes:** España especializouse na fabricación de compoñentes e pezas de automoción de alta calidade, o que a converte nun socio fiable das principais marcas de automóviles. España conta cunha sólida rede de provedores de compoñentes para automoción, o que facilita a cadea de subministración e reduce os custos de produción.
- **Flexibilidade:** As plantas de fabricación en España son coñecidas pola súa flexibilidade e capacidade para producir unha variedade de modelos de vehículos, o que lles permite adaptarse ás demandas cambiantes do mercado.
- **Mano de obra cualificada:** España conta cunha man de obra cualificada no sector da automoción, con experiencia na fabricación de vehículos e compoñentes, que atrae investimento estranxeiro.
- **Ubicación e infraestruturas de transporte:** España sitúase nunha posición estratéxica en Europa, que facilita o acceso aos mercados da Unión Europea, cruciais para a exportación de vehículos e compoñentes. Ademais, o noso país conta cunha infraestrutura de transporte ben desenvolvida, incluíndo unha rede de estradas, ferrocarrís, portos e aeroportos eficientes, facilitando a loxística e o transporte de vehículos e pezas.

3.5 Impedimentos á internacionalización das compañías galegas

A industria do automóbil está moi internacionalizada, xa que os pedidos das fábricas veñen de distintos países. Esta situación é habitual en todo o sector a nivel mundial, e o sector español non é unha excepción. Ademais, cómpre sinalar que en Galicia, ademais de existir empresas e provedores que participan na cadea de subministración e fabricación de compoñentes e pezas para esta industria, tamén existe unha planta dedicada á fabricación integral de automóviles.

A pesar da destacada internacionalización da industria auxiliar galega, hai empresas que seguen a atoparse con impedimentos para a súa internacionalización, que en moitos casos son similares aos doutras industrias:

- **Competencia global:** A industria do automóbil é altamente competitiva a nivel mundial, e particularmente

nos Estados Unidos, con actores consolidados e empresas líderes en diferentes sectores. As empresas galegas poden ter dificultades para competir con estas empresas en calidade, prezo e tecnoloxía.

- **Recursos financeiros limitados:** A expansión internacional require un investimento importante en termos de recursos financeiros para establecer operacións en novos mercados, desenvolver produtos e tecnoloxías avanzadas e establecer redes de distribución. As empresas galegas poderían ter dificultades para acceder aos recursos suficientes para competir internacionalmente.
- **Barreiras reguladoras e cumprimento de normativas:** Como mencionamos, a industria do automóbil está suxeita a estritas normas e normas de seguridade a nivel internacional. Cumprir estas normativas pode ser custoso e requirir unha profunda comprensión dos requisitos locais dos diferentes países. Ademais, estas regulacións son especialmente estritas nos Estados Unidos.

Imaxe corporativa da NHTSA (Fonte: NHTSA)

Recoméndase prestar especial atención á normativa **NHTSA** (Administración Nacional de Seguridade do Tráfico en Estradas) en canto a normas de seguridade dos vehículos, resistencia ao impacto, visibilidade, certificacións, recollida de datos, rexistros, etc. A maioría das normas aplicables están recollidas na Motor Vehicle Safety Act, en inglés National Traffic and Motor Vehicle Safety Act.

As regulacións da **EPA** (Environmental Protection Agency) tamén son relevantes en canto aos límites de emisión de contaminantes como óxidos de nitróxeno (NOx), monóxido de carbono (CO) e compostos orgánicos volátiles (COV). Tamén establece obxectivos de eficiencia de combustible para os vehículos, coñecidos como estándares de economía media de combustible corporativa (CAFE), e tamén regula o impacto ambiental dos refrixerantes e o uso de residuos tóxicos producidos durante a fabricación de automóviles e compoñentes.

Por outra banda, lembramos que as empresas españolas tamén deben ter en conta que os dereitos de propiedade intelectual están protexidos nos Estados Unidos e cumpren as leis de patentes, marcas e dereitos de autor aplicables.

En canto á etiquetaxe e mercado, os produtos de automoción deben cumprir cos requisitos da NHTSA e da EPA, incluíndo información sobre a identificación do fabricante, os números de serie, a etiquetaxe de

cumprimento de seguridade, as emisións e outros datos relevantes.

En casos moi concretos, tamén se debe ter en conta a Lei de control das exportacións de armas (**ITAR**). Se a empresa española produce ou comercializa produtos que poidan ser considerados "artigos de defensa" ou teñan aplicacións militares, poderá estar suxeita á normativa ITAR. Isto implica restricións adicionais á exportación e ao acceso a tecnoloxías sensibles.

- **Tecnoloxía e innovación:** Para ser competitivas a nivel internacional, as empresas galegas deben manterse á vangarda da tecnoloxía e da innovación na automoción. Isto pode ser un reto en canto ao investimento en investigación e desenvolvemento e á capacidade de captación e retención de talento altamente cualificado, sobre todo tendo en conta o alto nivel de desenvolvemento tecnolóxico acadado polas empresas do sector nos Estados Unidos.
- **Loxística e distribución:** A industria do automóbil require unha cadea de subministración e distribución altamente eficiente e fiable. A expansión internacional pode implicar retos loxísticos, atrasos na entrega e problemas de calidade se non se xestiona correctamente. Non obstante, a crecente expansión das exportacións galegas na industria está a levar a melloras na toma de decisións, a mellor comprensión dos mercados americanos e, en definitiva, a unha mellor xestión das operacións internacionais.

4. CANLES DE DISTRIBUCIÓN

Como norma xeral, as canles de distribución e intermediación son moito máis longas en Estados Unidos que en España, debido á diferenza de tamaño de ambos os países, polo que para unha firma española adoitamos recomendar a entrada no mercado estadounidense de forma gradual.

A distribución pódese facer directamente, a través de establecementos propios, pero o máis habitual e recomendable no sector da automoción é facelo de forma indirecta, a través de distribuidores, axentes ou plataformas de comercio electrónico.

4.1 Importadores, distribuidores e axentes

O **importador** é unha figura que adquire a mercadoría como propiedade e é responsable do produto desde o momento en que chega aos Estados Unidos. Sen prexuízo de que no contrato se poidan estipular determinadas cláusulas, o máis normal é que o exportador perda algún control do produto ao chegar aos Estados Unidos, xa que o importador será quen, en xeral, faga as decisións comerciais. Por iso é tan importante a elección dos importadores; Determinará a presenza e o posicionamento do produto na zona sobre a que se lle conceden competencias.

A marxe do importador varía segundo o seu tamaño e funcións. Normalmente oscila entre o 15% e o 30% do

importe adquirido ao exportador, incluídos os gastos realizados polo importador.

O **distribuidor por xunto** tamén adquire a mercadoría como propiedade. Encárgase das operacións loxísticas necesarias para transportar o produto desde as instalacións do importador ata aquelas dos clientes aos que se lles revenderán os produtos. O distribuidor por xunto participa, en moitos casos, tamén na participación en programas promocionais.

A marxe do distribuidor varía segundo o seu tamaño e funcións, pero a marxe adoita oscilar entre o 15% e o 35% sobre o importe no que se adquire o produto ao importador, incrementado polos gastos ocasionados.

Os distribuidores desenvolven con frecuencia a súa actividade nunha rexión concreta, demandando a exclusividade na distribución do produto nesa zona.

En canto aos **axentes**, a principal diferenza cos distribuidores é que os primeiros realizan principalmente tarefas de representación, sen facerse cargo de aspectos loxísticos nin de xestión de pagamentos, mentres que os segundos se encargan da compra do produto e de todos os aspectos da venda.

A figura do axente comercial creceu nos últimos anos na industria automotriz (Fonte: OchGroup)

A figura do axente está a facerse cargo da da distribuidora nos últimos anos, xa que é unha estratexia de menor custo e, polo tanto, menos arriscada. O axente é simplemente o responsable de vender o produto ao cliente final en nome da empresa, en ningún momento compra nin almacena a mercadoría. Os procedementos de importación adoitan ser resoltos pola empresa que busca unha solución loxística internacional, e o cliente final asume os gastos de envío.

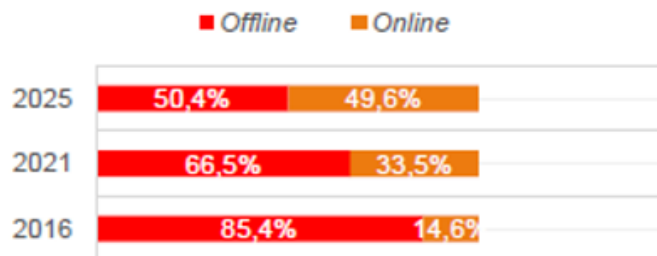
A principal vantaxe do axente é o seu gran **coñecemento** do mercado e do sector en canto a tendencias, clientes e prácticas habituais. Podes atopar axentes especializados nunha categoría de industria, como a fabricación de automóviles, o comercio de determinados compoñentes, a venda de vehículos ou proxectos de innovación tecnolóxica asociados á industria. Polo tanto, é unha cifra que recomendamos para unha industria de características tan técnicas e **complexas** como a automoción. Adoitan demandar **exclusividade** na zona na que traballan, que a miúdo abarca varios estados. Pero moitas veces asóciase con outros axentes que cobren os restantes estados.

A comisión do axente adoita estar entre o 10% e o 15% en concepto de representación, ademais de sobrecustos por accións concretas, como participación en feiras ou publicidade da marca.

4.2 Venda directa e canle online

A pesar das grandes diferenzas intrínsecas nos distintos segmentos e mercados que conforman a industria da automoción, podemos dicir que a venda directa é un método pouco común de entrada no mercado polo elevado investimento que supón no cumprimento da normativa, loxística, publicidade...

Na seguinte táboa podemos ver como, segundo as previsións, a canle de venda en liña vai poñerse ao día coa canle de venda física en 2025 nos Estados Unidos, no mercado xenérico.

Canles de venda en Estados Unidos 2016-2025 (Fonte: Oficina Económica e Comercial da Embaixada de España en Nova York, 2022)

Vemos na táboa como nos últimos anos se produciu un incremento superior ao 100% das vendas online, polo que en todo caso hoxe en día vese fundamental ofrecer ao cliente esta canle de venda, coa maior adaptación posible ao consumidor. .

5. ASPECTOS REGULATORIOS MÁIS IMPORTANTES DA IMPORTACIÓN DE PRODUTOS PARA A INDUSTRIA AUTOMOTRIZ EN ESTADOS UNIDOS

5.1 Regulación e aranceis

Os principais aspectos relacionados coa normativa aduaneira e comercial para a entrada de mercadorías nos Estados Unidos atópanse no Título 19 do *Code of Federal Regulations* (CFR).

Ademais, a importación de automóbiles e produtos para automóbiles aos Estados Unidos está controlada por varias axencias governamentais, dependendo do tipo de produto e do seu uso específico. Algunhas das principais axencias implicadas son:

- **National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA):** É unha axencia do Departamento de Transporte (DOT). É a principal entidade encargada de regular a seguridade dos vehículos e do tráfico no país, polo que ten gran influencia no sector da automoción.
- **Environmental Protection Agency (EPA):** Establece normas relativas ás emisións de gases contaminantes e normas de eficiencia de combustible para vehículos nos Estados Unidos. Os fabricantes e provedores de compoñentes deben asegurarse de que cumpren estes requisitos.
- **Customs and Border Protection (CBP):** Responsable de facer cumprir as leis aduaneiras e comerciais para garantir que as importacións cumpran os requisitos legais.

En canto aos **aranceis** aplicables a esta industria, estes varían segundo o tipo específico de produto. Para obter información actualizada e precisa sobre as regulacións e tarifas actuais, recomendamos consultar directamente as fontes oficiais do goberno dos Estados Unidos., concretamente a U.S. International Trade Commission (USITC), no apartado **Harmonized Tariff Schedule** (<https://hts.usitc.gov/>).

United States
International Trade Commission

**Harmonized Tariff
Schedule of the United
States (2023)
Basic Edition**

Harmonized Tariff Schedule, Fonte: (USITC, 2023)

A maioría das tarifas aplicables a algunhas das partidas arancelarias relacionadas coa industria do automóbil sitúanse entre o 2,5 % e o 4 % na data de redacción deste informe (decembro de 2023). Algúns exemplos son os seguintes:

- Xuntas, arandelas e outros selos empregados en produtos de automoción (4016.93.10): 2,5%
- Luces intermitentes para automóviles (8536.41.00): 2,7%
- Aceites para engrenaxes ou motores automotrices (2710.19.30): 84¢/bbl (barril de petróleo)
- Máquinas de mantemento automotriz (8479.89.95): 2,5%
- Pneumáticos novos de caucho (4011.10): 4%
- Cámaras de aire de caucho para as rodas (4013.10.00): 3,7%
- Chasis equipados con motor para vehículos (8706.00.03): 4%

5.2 Regulación da NHTSA

Como mencionamos anteriormente, a NHTSA (*National Highway Traffic Safety Administration*) é a axencia federal dos Estados Unidos que ten a responsabilidade de regular e facer cumprir as normas de seguridade vehicular e de tráfico no país.

Os principais aspectos que regula son os seguintes:

- **Normas de seguridade vehicular:** establece as normas de seguridade que deben cumprir os fabricantes de vehículos. Estes estándares abarcan unha ampla gama de aspectos, incluíndo cintos de seguridade, airbags, sistemas de freos, luces, pneumáticos e estrutura do vehículo. O obxectivo é garantir que os vehículos na estrada sexan seguros para os ocupantes e outros usuarios da vía.
- **Avaliación da eficacia dos vehículos:** realiza probas de choque e outros estudos para avaliar a seguridade dos vehículos no mercado. Os resultados destas probas utilízanse para informar aos consumidores e presionar aos fabricantes para que melloren a seguridade dos seus vehículos.
- **Investigación de defectos e retiros:** investiga os informes de defectos en vehículos e equipos relacionados coa seguridade, como airbags defectuosos ou freos que non funcionan correctamente. Cando se identifican problemas de seguridade, a axencia pode ordenar a retirada de vehículos ou equipos defectuosos.
- **Regulación de emisións e eficiencia de combustible:** traballa en estreita colaboración coa Axencia de Protección Ambiental (EPA) para establecer normas de emisión e eficiencia de

combustible para os vehículos, co obxectivo de reducir a contaminación do aire e promover a eficiencia enerxética.

- **Recompilación e análises de datos de tráfico:** recolle datos sobre accidentes de tráfico e outros aspectos relacionados coa seguridade viaria. Estes datos utilízanse para identificar tendencias e tomar decisións fundamentadas sobre políticas de seguridade viaria.
- **Promoción da educación e a conciencia pública:** realiza campañas de educación e concienciación cidadá en temas de seguridade viaria, como o uso do cinto de seguridade, a prevención da condución baixo os efectos do alcol e o uso de sistemas de retención infantil.
- **Regulación da seguridade dos pneumáticos:** establece normas de seguridade para pneumáticos de vehículos, incluíndo normas de desgaste, resistencia á rodadura e durabilidade.
- **Investigación e desenvolvemento de tecnoloxías de seguridade avanzada:** traballa no desenvolvemento e promoción de tecnoloxías avanzadas de seguridade, como os sistemas de asistencia ao condutor, que teñen o potencial de reducir a sinistralidade de tráfico.

Concretamente, estas son as normas máis importantes aplicadas pola NHTSA:

- **Lei de seguridade de tráfico de vehículos de motor (*Vehicle Traffic Safety Act*):** autoriza a NHTSA a establecer normas de seguridade do vehículo e investigar defectos do vehículo. Tamén lle dá autoridade para ordenar a retirada de vehículos defectuosos.
- **Lei de mellora da seguridade do tráfico de 1994 (*National Traffic and Motor Vehicle Safety Act of 1994*):** Establece requisitos adicionais para a seguridade dos vehículos, incluíndo a implantación de sistemas de airbag e melloras nas normas de seguridade dos pneumáticos.
- **Lei de regulación da eficiencia de combustible de 1975 (*Energy Policy and Conservation Act of 1975*):** dá a NHTSA a autoridade para establecer estándares de eficiencia de combustible para vehículos lixeiros para reducir a dependencia dos Estados Unidos dos combustibles fósiles.
- **Lei de Incentivos á Tecnoloxía de Vehículos Limpos (*Clean Vehicle Incentive Act*):** Ofrece incentivos fiscais aos compradores de vehículos eléctricos e vehículos eficientes no consumo de combustible para promover a adopción de tecnoloxías máis limpas.
- **Lei de Seguridade de Bicicletas e Peóns (*Bicycle and Pedestrian Safety Act*):** aborda a seguridade de ciclistas e peóns nas estradas de Estados Unidos e promove a educación pública sobre o tema.
- **Lei de Seguridade de Camións (*Truck and Bus Safety Act*):** Establece normas específicas de seguridade para vehículos comerciais, incluídos camións e autobuses, co fin de reducir a

sinistralidade nas estradas.

- **Lei de Protección ao Comprador de Automóbiles e ao Consumidor de 1988 (*The Automobile Information Disclosure Act of 1988*):** establece requisitos específicos para que os novos fabricantes de vehículos proporcionen información precisa e completa aos consumidores antes da compra. Unha das formas en que se aplica esta lei é a través da etiqueta de economía de combustible da EPA, que se coloca nos vehículos novos e ofrece detalles sobre o aforro de combustible e outras especificacións do vehículo. A etiqueta tamén inclúe información sobre as emisións e o aforro de combustible.

5.3 Documentación

En canto á documentación que se debe achegar para a importación de mercadorías relacionadas coa industria da aviación nos Estados Unidos, é xeralmente necesario o seguinte:

- Documento de transporte: Pode ser un coñecemento de embarque (*bill of lading*) para envíos marítimos ou un *airway bill* para envíos aéreos.
- Declaración de importación de aduana /*Customs import declaration*
- Arancel aplicable: consultar HTS (*Harmonized Tariff Schedule*)
- Albarán /*Packing list*
- Factura comercial: debe estar en inglés e incluír información detallada sobre a transacción, como o nome e o enderezo do exportador e do importador, o número de identificación do importador, a descrición dos produtos, a cantidade, o valor unitario, o valor total da mercadoría e a moeda da transacción.
- Factura proforma
- Certificado de orixe
- Seguro: No caso de ter contratado un seguro de carga, deberá achegarse o documento que acredite a cobertura.
- Certificado xeral de conformidade (GCC): debe expedilo o importador en Estados Unidos (consultar parte 1110 do Título 16 do *Code of Federal Regulations*).

5.4 Formas de pago

O medio de pago máis utilizado nas transaccións B2C é a tarxeta de crédito, tanto para compras en tenda física como en liña.

Mentres, no B2B, o máis habitual é a transferencia bancaria, aínda que tamén se utiliza a tarxeta de crédito, mentres que o cheque está practicamente obsoleto. Cando se realiza unha transferencia bancaria, o 30% adoita pagarse no momento da compra e o resto cando se realiza o envío.

O seguro de crédito non se usa habitualmente nos Estados Unidos.

5.5 Incentivos fiscais

A industria automotriz é beneficiaria de todas as **bonificacións fiscais federais** que se aplican a calquera outra industria, como as bonificacións fiscais para empresas que realicen reformas sostibles nos seus edificios, que invisten en enerxías renovables ou que contraten empregados vinculados a axudas ou plans gobernamentais.

Por outra banda, un dos incentivos fiscais máis importantes aos que poderían recorrer as empresas da industria automotriz é a **Research and Development (R&D)**, é dicir, a Investigación e Desenvolvemento (I+D). Este crédito está apoiado polo goberno co obxectivo de incentivar ás empresas a investir no desenvolvemento de novos procesos ou produtos máis avanzados, no seu funcionamento, eficiencia, calidade ou rendemento. O incentivo é dólar por dólar, o que significa que cada dólar investido en I+D ten un dólar de crédito para as débedas fiscais. Non hai límite para as cantidades que se poden reclamar anualmente, e ademais, se hai exceso de crédito, pode acumularse para futuras débedas tributarias ata 20 anos posteriores. Tamén pode aplicar o crédito de forma retroactiva durante 3 anos. Algunhas das actividades que acollen este incentivo fiscal son os investimentos en equipos para producir materiais máis consistentes e de mellor calidade, o desenvolvemento de novos materiais de mellor calidade e durabilidade, a optimización de procesos produtivos que reduzan os tempos de mantemento e reparación, o desenvolvemento de novos produtos innovadores para satisfacer a demanda específica do mercado (incluíndo materiais de orixe sostibles, mellor resistencia, calidade, durabilidade e estética do produto), a posta en marcha de iniciativas sostibles para reducir a contaminación e investimentos en procesos automatizados que melloren a seguridade, a calidade e o volume de produción, entre outros.

6. OUTRA INFORMACIÓN DE INTERESE

6.1 Principais compañías de fabricación de automóviles en Estados Unidos

- General Motors (GM)
- Ford Motor Company
- Stellantis North America
- Tesla, Inc
- Honda Manufacturing of America
- Toyota Motor Manufacturing

- Nissan North America
- Hyundai Motor Manufacturing
- Subaru of Indiana Automotive
- BMW Manufacturing Co., LLC

6.2 Principais compañías de deseño de automóviles en Estados Unidos

- Ford Design
- General Motors Design
- Tesla Design
- Fisker Inc.
- Lucid Motors
- Rivian
- Faraday Future
- Canoo
- Lordstown Motors
- Bollinger Motors

6.3 Principais compañías de mantemento, reparación e revisión (MRO) de automóviles en Estados Unidos

- Jiffy Lube
- Firestone Complete Auto Care
- Pep Boys
- AAMCO Transmissions and Total Car Care
- Goodyear Auto Service
- Meineke Car Care Center
- Midas
- Precision Tune Auto Care
- Valvoline Instant Oil Change

6.4 Principais compañías e axencias de investigación e desenvolvemento tecnolóxico para o sector automotriz en Estados Unidos

- General Motors (GM)
- Ford Research & Advanced Engineering
- Stellantis North America
- Tesla, Inc.
- Waymo
- Aptiv
- Argonne National Laboratory
- Oak Ridge National Laboratory
- University of Michigan Mobility Transformation Center
- National Renewable Energy Laboratory (NREL)

6.5 Principais compañías de fabricación de compoñentes e equipamento para automóviles en Estados Unidos

- Aptiv
- Lear Corporation
- BorgWarner
- Dana Incorporated
- Magna International
- Tenneco Inc
- Gentex Corporation
- Mitsubishi Electric Automotive America
- Honeywell Turbo Technologies
- Cooper Tire & Rubber Company

6.6 Principais compañías de servizos de consultaría para o sector automotriz en Estados Unidos

- McKinsey & Company
- The Boston Consulting Group (BCG)
- Oliver Wyman
- Deloitte
- PwC (PricewaterhouseCoopers)
- KPMG
- IHS Markit
- Roland Berger
- Bain & Company
- Capgemini

6.7 Principais compañías de transporte de mercancías por estrada en Estados Unidos

- FedEx Freight
- XPO Logistics
- UPS Freight
- YRC Worldwide
- Schneider National
- J.B. Hunt Transport Services
- Old Dominion Freight Line
- Knight-Swift Transportation
- Estes Express Lines
- Saia, Inc.

6.8 Principais compañías importadoras e distribuidoras de compoñentes para automóviles en Estados Unidos

- LKQ Corporation
- NAPA Auto Parts
- Advance Auto Parts
- AutoZone
- O'Reilly Auto Parts
- RockAuto
- Carquest Auto Parts
- Keystone Automotive Operations
- Federal-Mogul Motorparts
- Aisin World Corp. of America

6.9 Principais feiras do sector en EE. UU

- **North American International Auto Show (NAIAS):** NAIAS é un dos maiores salóns de automóbiles de América do Norte. O evento adoita celebrarse en setembro en Detroit, aínda que aínda non se confirmou a data de 2024.
- **SEMA Show:** O SEMA Show, organizado pola Specialty Equipment Market Association, é un dos maiores eventos da industria de accesorios e personalización de vehículos en Las Vegas. A próxima edición celebrarase do 5 ao 8 de novembro de 2024.
- **New York International Auto Show:** Este salón de automóbiles ten lugar na cidade de Nova York e é coñecido por ser un dos principais eventos da industria na costa leste dos Estados Unidos. A próxima edición celebrarase do 29 de marzo ao 7 de abril de 2024.
- **Los Angeles Auto Show:** O Salón do Automóbil de Los Ángeles é un evento importante na industria do automóbil e moitas veces presenta novos lanzamentos e revelacións de modelos. O evento adoita celebrarse en novembro, aínda que aínda non se confirmou a data de 2024.
- **Chicago Auto Show:** É o salón de automóbiles máis grande e antigo dos Estados Unidos e celébrase no centro de Chicago. A próxima edición celebrarase do 10 ao 19 de febreiro de 2024.
- **NADA Show:** Organizado pola National Automobile Dealers Association (NADA), este evento céntrase na industria dos concesionarios de automóbiles e na tecnoloxía automotriz. A próxima edición celebrarase do 1 ao 4 de febreiro de 2024.
- **North American Commercial Vehicle Show (NACV Show):** Este espectáculo céntrase en vehículos comerciais e equipos relacionados, e celébrase en Atlanta. A próxima edición celebrarase do 28 ao 30 de setembro de 2024.
- **San Diego International Auto Show:** Este evento celébrase en San Diego e é coñecido por presentar unha gran variedade de marcas e modelos de coches. A próxima edición celebrarase do 29 de decembro de 2023 ao 1 de xaneiro de 2024.
- **AutoAmericas Show:** Reúnense expositores nacionais e internacionais de accesorios para automóbiles, pezas de reposición e compoñentes para a industria. A próxima edición celebrarase do 7 ao 8 de marzo de 2024 en Miami.

7. FONTES DE INFORMACIÓN EMPREGADAS

<https://www.autocare.org/>

<https://www.trade.gov/>

<https://www.apta.com/>

<https://www.mordorintelligence.com/es/industry-reports/north-america-automotive-market>

<https://www.usitc.gov/>

<https://www.eia.gov/>

<https://www.a-r-a.org/>

<https://www.ceaga.com/>

<https://htauto.gal/es/node/37>

https://www.lavozdeg Galicia.es/noticia/vigo/vigo/2021/03/25/automocion-gallega-alcanza-mejores-resultados-historia-plena-pandemia/0003_202103G25P30995.htm

<https://www.nada.org/ATD>

<https://www.statista.com/statistics/183505/number-of-vehicles-in-the-united-states-since-1990/>

<https://www.commerce.gov/>

<https://www.bls.gov/>

<https://www.bea.gov/>

<https://espanol.epa.gov/>

<https://www.auto-revista.com/texto-diario/mostrar/4356409/informe-car-wars-revela-tendencias-industria-automotriz>

<https://www.sernauto.es/>

<https://www.auto-revista.com/texto-diario/mostrar/3507764/sector-automocion-galicia-facturo-11200-millones-2021>

https://www.cocheglobal.com/industria/galicia-sigue-liderando-automocion-en-espana_784700_102.html

<https://www.caixabankresearch.com/es/analisis-sectorial/industria/sector-del-automovil-espana-estrategico-y-transformacion>

Oficina Económica y Comercial de España en Washington, INFORME ECONÓMICO Y COMERCIAL ESTADOS UNIDOS 2023, 2023;

<https://www.icex.es/content/dam/es/icex/oficinas/130/documentos/2023/04/anexos/202304-iec-estados-unidos.pdf>

Oficina Económica y Comercial de la Embajada de España en Miami, Acceso a los grandes minoristas de Estados Unidos, 2020;

<https://www.icex.es/content/dam/es/icex/oficinas/078/documentos/2020/09/documentos-anexos/DOC2020861107.pdf>

8. CONTACTO

O Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE) é a axencia, adscrita á Vicepresidencia segunda da Consellería de Economía, Empresa e Innovación, para o desenvolvemento económico de Galicia.

A oficina do IGAPE en Miami, Florida, Estados Unidos, apoia as iniciativas de internacionalización das empresas galegas cun amplo abanico de servizos e axudas financeiras tanto en orixe como en destino. IGAPE ofrece servizos personalizados sobre el acceso ó mercado de Estados Unidos, busca de posibles socios comerciais, organización de axendas de negocios en destino, así como tamén estudos de mercado axustados ás necesidades da empresa.

Antena IGAPE Miami (EE.UU.)

Para calquera cuestión a empresa galega pode solicitar o servizo IG263 a través da oficina virtual de Igape no website: www.igape.gal/es/oficinavirtual